

ความต้องการในการพัฒนาศักยภาพในการประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
ของผู้ประกอบการในอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ¹

THE PROBLEMS AND NEEDS TO IMPROVE THE CAPACITY OF SMALL AND MEDIUM
ENTERPRISES OF HOUSEHOLDS IN AMPHOE MUANG UDONTHANI PROVINCE

ผศ.ว่าที่ รศ.ดร.เจริญชัย พรไพเราะ ², ดร.ยุทาสลธิ จันทรวงศ์เมือง ³, ดร.นิตยา สุนทรสิริพงษ์ ⁴,

รศ.ปรีชา รุทธโสธร ⁵, กฤติกา จันทรวงศ์ ⁶, วาที ดิเรกศรี ⁷ และปณิธา พรณวิเชียร ⁸

ASS.PROF.DR. CHAROENCHAI PORNPAIPECH, DR.YUTHASITHI JUNKHUMUANG, DR.NITTAYA SUNTHONSIRIPHONG,

ASSOC.PROF. PREECHA RUTHASOTHORN, KRITTIKA CHANPOL, WATEE DIREAKSRI AND PANITHA PANVICHAIN

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง ความต้องการในการพัฒนาศักยภาพในการประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ของ
ผู้ประกอบการในอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัญหาในการประกอบการวิสาหกิจขนาดกลาง
และขนาดย่อมของผู้ประกอบการในอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี 2) ศึกษาความต้องการในการพัฒนาศักยภาพในการประกอบการ
วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม รวมทั้งหน่วยงานภาครัฐหรือเอกชน และผู้เกี่ยวข้องนำข้อมูลไปเป็นแนวทางในการพัฒนา
และเพิ่มศักยภาพให้กับภาคธุรกิจ กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในอำเภอเมือง จังหวัด
อุดรธานี โดยแบ่งเป็นผู้ประกอบการทั้งภาคการผลิต การค้า (ค้าปลีก-ค้าส่ง) การบริการ รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม และ
การสัมภาษณ์ และทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าร้อยละ ค่าความถี่ และค่าเฉลี่ย

ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัญหาหลักของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี
มีดังต่อไปนี้ ปัญหาด้านการผลิตคือ คุณภาพการผลิตไม่ได้มาตรฐาน ปัญหาด้านงานบริหารงานบุคคลคือ อัตราการเข้า – ออก
ของพนักงานสูง ปัญหาด้านการบริหารจัดการคือ การบริหารแบบครอบครัว ปัญหาด้านการตลาด คือ จำนวนคู่แข่งเพิ่มขึ้นมาก
ขึ้น และปัญหาด้านเงินทุนคือ สถาบันการเงิน/ธนาคารพาณิชย์ไม่ปล่อยสินเชื่อ

ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มีความต้องการพัฒนาศักยภาพด้านกลยุทธ์ทางการตลาด ด้านการ
ควบคุมต้นทุนการผลิต ด้านสถาบันการเงินและรัฐบาลให้ความสนใจกับผู้ประกอบการ ด้านการสนับสนุนงบประมาณเพื่อใช้ในการ
ประกอบการจากภาครัฐ และด้านการเงินและการลงทุน

คำสำคัญ : ผู้ประกอบการ, วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, การพัฒนาศักยภาพ

¹ งานวิจัยที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากวิทยาลัยสันตพล ประจำปีการศึกษา 2557

^{2,3,4,5,6,7,8} อาจารย์ประจำ คณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยสันตพล

Email : panitha_som@stu.ac.th

ABSTRACT

The research of the problems and needs to improve the capacity of the Small and Medium in business operation of small and medium business of the entrepreneur in Amphoe Muang, Udonthani province. 2) study the needs to improve the capacity in business operation of small and medium enterprise including government or private sector and the related sector for bring the result for this research to use for improvement and increase the capacity for business sector.

The sample size was consist of SMEs business in Amphoe Muang, Udonthani province that compose of the entrepreneur in manufacturing, trading (retailing and wholesaling) and service. Data collection was using questionnaires and dept interviews. The statistic analytical was percentage, frequency and mean.

The research found that the main problems of SMEs enterprise in Amphoe Muang, Udonthani province as follow; production problem was non-standard of the quality of production, human resources management problem was high turnover rate of staff, management problem was the family style management, marketing problem was increase of competitors and capital problem was financial institute/commercial bank are not support for loan.

The entrepreneur of SMEs needs to improve the capacity in marketing strategies, cost control in production, the financial institute and government should interested in entrepreneur, provide budget to support for running business from government and supporting in investment and cash flow.

Keywords: Enterprise, SMEs, Capacity Improvement

บทนำ

วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises) หรือ SMEs เป็นธุรกิจที่มีการประกอบการจำนวนมากในประเทศไทย ไม่ว่าจะดำเนินการจัดตั้งในรูปแบบของบุคคลธรรมดา คณะบุคคลหรือห้างหุ้นส่วนสามัญที่ไม่ใช่นิติบุคคล ห้างหุ้นส่วนจำกัดหรือกิจการร่วมค้า โดยการผลิตสินค้า บริการ การซื้อมาขายไป เป็นต้น ดังนั้น จึงถือได้ว่าวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเป็นภาคธุรกิจที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย ซึ่งภาครัฐได้ส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจไทยให้สามารถเติบโตได้อย่างมีคุณภาพและยั่งยืน โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม สร้างและพัฒนาบุคลากรที่สอดคล้องกับความต้องการของธุรกิจ ส่งเสริมการยกระดับองค์ความรู้และทักษะ

ผู้ประกอบการ รวมทั้งพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้ทั้งด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างนวัตกรรม นอกจากนี้ ยังผลักดันและเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลภาคอุตสาหกรรม โดยการพัฒนาปัจจัยพื้นฐานที่ส่งเสริมประสิทธิภาพและยกระดับมาตรฐานการผลิต สนับสนุนการประยุกต์ใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมในการสร้างคุณค่าสินค้าอุตสาหกรรม เพื่อลดการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศ รวมทั้งประสานความร่วมมือการพัฒนาระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา และสถาบันเฉพาะทางในการฝึกอบรมบุคลากรให้มีทักษะ มีการใช้ความคิดสร้างสรรค์และองค์ความรู้

ถึงแม้ว่ารัฐบาลจะมีการส่งเสริมและสนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ทั้งนี้ ผู้ประกอบการเองก็ต้องมีการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพในการดำเนินการเนื่องจากในปี 2558 ประเทศไทยจะเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจ

อาเซียน ซึ่งส่งผล ทั้งประกอบการขนาดใหญ่หรือแม้แต่ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งกลุ่มประเทศสมาชิกของอาเซียนสามารถเข้ามาลงทุนในประเทศไทย รวมทั้งจะมีการเคลื่อนย้ายของแรงงาน และภาคการบริการ รวมไปถึงเงินลงทุนได้อย่างเสรี ซึ่ง รศ. ดร. จุฑาเทียนไทย ได้กล่าวถึงผลกระทบของเศรษฐกิจและผู้ประกอบการไทยเมื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนว่า ประเทศไทยจะได้รับผลกระทบหลายประการ ได้แก่ ประการแรกคือ จะมีแรงงานต่างชาติไหลเข้าสู่วิชาชีพ วงการอุตสาหกรรมต่างๆ มากขึ้น และจะมาแย่งแรงงานที่เป็นคนไทยไป ทำให้แรงงานไทยเสียโอกาสในการถูกว่าจ้างลดลง ซึ่งมีหนทางที่จะเกิดขึ้นได้และเป็นไปได้เช่นกัน ซึ่งต้องพิจารณาว่า แรงงานเหล่านั้นมีทักษะเท่าเทียมกับแรงงานไทยหรือไม่ เพราะแรงงานไทยได้ชื่อว่าเป็นแรงงานที่มีทักษะพอสมควร แต่หากแรงงานต่างชาติมีทักษะที่เท่าเทียมกับแรงงานไทยหรือเหนือกว่า เพราะอย่างน้อยด้านภาษาอังกฤษที่เหนือกว่านั้น เราก็ต้องกำหนดยุทธศาสตร์หรือกลยุทธ์ในการ ขวนขวายเพิ่มเติมความรู้ด้านนี้ เพื่อมาปิดจุดอ่อนของแรงงานไทยให้มากที่สุด

ประการที่สองคือ ประเทศไทยอาจได้รับสินค้าและการบริการที่ไม่มีคุณภาพมาตรฐาน และไม่มีความปลอดภัยที่เพียงพอทะลักเข้ามาตีตลาด เช่น เครื่องใช้ไฟฟ้า อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ บางอย่างซึ่งอาจอาศัยช่องว่างจากการเปลี่ยนแปลงแหล่งที่มาของสินค้าเสียใหม่ ซึ่งสามารถเข้ามาตีตลาดของไทยได้ง่ายขึ้น และจะทำให้คนไทยต้องบริโภคสินค้าที่ด้อยคุณภาพไปโดยปริยาย เพราะสินค้าเหล่านี้ มักสร้างความแตกต่างด้วยการขายถูกกว่าประเทศอื่นๆ

ประการที่สาม ทำให้การแข่งขันทางธุรกิจรุนแรงขึ้น โดยเฉพาะผู้ประกอบการชาวไทย ซึ่งต้องปรับตัวในด้านการวิจัย และพัฒนาคุณภาพ เทคโนโลยีในการผลิต การจัดการ การฝึกอบรม ฯลฯ ซึ่งจะต้องเสียค่าใช้จ่ายในการลงทุนที่เพิ่มขึ้นจากเดิมและผลสุดท้าย เมื่อมีต้นทุนในการดำเนินงาน และการผลิตที่เพิ่มขึ้น ราคาสินค้าก็จะสูงขึ้นจากเดิมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ทำให้คนไทยต้องซื้อของแพงขึ้นและจะมีผลกระทบไปถึงภาวะเงินเฟ้อได้เช่นกัน

ประการที่สี่ ส่วนแบ่งของตลาดสินค้าที่เคยมีมา อาจต้องสูญเสียแก่นักลงทุนจากต่างชาติ ทำให้เสียลูกค้าเก่า เพราะเดิมมีผู้ค้าไม่มากราย แต่ตอนนี้กลับมีผู้ค้ามากมายขึ้น ซึ่งก็คงจะทำให้ผู้ค้าชาวไทยต้องเหนื่อยมากเป็นพิเศษไปจากเดิม เพื่อการรักษาฐานของผู้บริโภคไว้ และต้องปรับตัวพอสมควร

ประการที่ห้า ผู้บริโภคชาวไทยจะได้รับสินค้าและการบริการที่แปลกใหม่แต่ทำให้สินค้าไทยตัวเดิม โดยเฉพาะสินค้า การเกษตร เช่น ผัก ผลไม้ไทย จะได้รับความเสียหายทันที ทำให้คุณภาพชีวิตของเกษตรกรไทย ซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่ของประเทศแย่ลง เหมือนที่เคยกับผลไม้ของประเทศจีนที่เข้าสู่ประเทศไทย แม้ว่าประเทศไทยจะบอกว่าเราได้ส่งออกไปยังประเทศจีนเช่นกัน แต่ผลได้ผลเสีย เรายังคงเป็นรองอยู่ และเมื่อเกิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนเช่นนี้ ทำให้เกิดกระแสการบริโภคสินค้าใหม่จากต่างชาติเกินความจำเป็น และพอเพียงแก่สังคมไทยแต่ละเลยสินค้าที่ผลิตภายในประเทศ และจะมีผลทำให้เกษตรกร ชาวไร่ ชาวนาเดือดร้อน

ประการที่หก การเกิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน จะทำให้นักลงทุนชาวไทยหนีไปลงทุนในประเทศอื่น มีผลต่อการจ้างแรงงานไทยภายในประเทศ รวมทั้งการพัฒนาอุตสาหกรรมต่างๆ อาจต้องหยุดชะงักลง ทั้งนี้ เพราะแรงงานไทยขาดแคลน เนื่องจากไปทำงานในต่างประเทศที่ได้ค่าจ้างแรงงานที่สูงกว่า ทำให้เกิดปัญหาแรงงานในประเทศมากขึ้น ในทางกลับกัน เราอาจต้องหาแรงงานต่างด้าวมาทำงานในประเทศไทย รวมทั้งการไปจ้างทำการผลิตในต่างประเทศ ที่มีค่าจ้างแรงงานที่ถูกกว่า (Outsourcing) สามารถกระทำได้ง่ายมากขึ้น ซึ่งสามารถนำไปสู่วิกฤตการณ์การว่างงานในอัตราส่วนที่สูงและเกิดผลเสียต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศโดยรวม

ประการที่เจ็ด นักลงทุนต่างชาติที่มีความพร้อมมากกว่าจะเข้ามาแข่งขันในทางธุรกิจได้ง่ายขึ้น ทำให้ผู้ประกอบการชาวไทยที่ส่วนใหญ่ที่มีขนาดเล็กและขนาดกลาง (SMEs) แข่งขันได้ยากและจะสูญหายไปเหมือนดังที่เกิดจากกรณี การเกิดร้านค้าปลีกขนาดใหญ่เข้ามาดำเนิน

กิจการในประเทศไทย ทำให้ร้านค้าปลีกขนาดเล็กประเภทโชห่วยในท้องถิ่นต้องปิดกิจการลงไปเป็นจำนวนมาก

แต่ทั้งนี้การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนก็ส่งผลดีต่อผู้ประกอบการในการที่จะขยายตลาดสินค้าไปยังกลุ่มเป้าหมายในต่างประเทศ ทำให้เกิดตลาดในภูมิภาคที่มีขนาดใหญ่ขึ้น โดยสามารถนำจุดแข็งของแต่ละประเทศมาเสริมกับจุดแข็งของประเทศไทยเพื่อสร้างประโยชน์สูงสุดในการผลิต การส่งออก และการบริการ ซึ่งจะเกิดได้ก็ต่อเมื่อมีการเคลื่อนย้ายปัจจัยการผลิตได้อย่างเสรีมากขึ้น นอกจากนี้การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะช่วยให้ประเทศสมาชิกมีความเป็นปึกแผ่นและช่วยสร้างอำนาจการต่อรองในเวทีต่างๆ มากขึ้น ดังนั้น การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะทำให้ผู้ประกอบการไทยได้เริ่มปรับตัวและเตรียมความพร้อมพร้อมกับสภาวะแวดล้อมทางเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป ผู้ประกอบการการค้าจำเป็นต้องเร่งปรับตัวและใช้โอกาสที่เกิดจากการลดอุปสรรคทางการค้าและการลงทุนต่างๆ ให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่ โดยเฉพาะสาขาที่ไทยมีความพร้อมและมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูง

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมได้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลและดำเนินการศึกษาวิจัยในช่วง 50 ปีที่ผ่านมาพบว่า ปัญหาโดยรวมของ SMEs ที่ประสบอยู่พอสรุปโดยสังเขปได้คือ (สถาบันพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เครือข่ายมหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2548 : ออนไลน์)

1. ปัญหาด้านการตลาด วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมส่วนใหญ่มักตอบสนองความต้องการของตลาดในท้องถิ่น หรือตลาดในประเทศ ยังขาดความรู้ความสามารถด้านการตลาดในวงกว้าง โดยเฉพาะตลาดต่างประเทศ

2. ขาดแคลนเงินทุน วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมักประสบปัญหาการขอกู้เงินจากสถาบันการเงินเพื่อมาลงทุนหรือขยายการลงทุน หรือเป็นเงินทุนหมุนเวียน

3. ปัญหาแรงงาน แรงงานที่ทำงานในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจะมีปัญหาการเข้าออกสูง กล่าวคือ เมื่อมีฝีมือและมีความชำนาญมากขึ้น ก็จะย้ายออกไปทำงานในโรงงานขนาดใหญ่ที่มีระบบและผลตอบแทนที่ดีกว่า

4. ข้อจำกัดในการบริหารจัดการ จุดเริ่มต้นของ SMEs ส่วนมากมักจะมีที่มาจากธุรกิจลักษณะครอบครัว ซึ่งเป็นหน่วยสังคมที่โดยธรรมชาติแล้วจะมีความสามารถในการปรับเปลี่ยนและปรับปรุงโครงสร้างการบริหารจัดการต่างๆ ของกิจการได้ไม่รวดเร็วเหมือนอย่างกิจการที่มีพื้นฐานมาจากทุนที่อิสระ

5. เทคโนโลยีการผลิต โดยทั่วไปวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมักใช้เทคนิคการผลิตไม่ซับซ้อนเนื่องจากการลงทุนต่ำ และผู้ประกอบการ พนักงานขาดความรู้พื้นฐานที่รองรับเทคนิควิชาการที่ทันสมัย จึงทำให้ขาดการพัฒนา รูปแบบผลิตภัณฑ์ตลอดจนการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานที่ดี

6. ปัญหาข้อจำกัดด้านการบริการส่งเสริมพัฒนาขององค์กรภาครัฐและภาคเอกชน อุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมมีจำนวนมากและกระจายอยู่ทั่วประเทศ ประกอบกับข้อจำกัดของหน่วยงานดังกล่าว เช่น ในเรื่องของบุคลากร งบประมาณ จำนวนสำนักงานสาขาในภูมิภาค การให้บริการส่งเสริมสนับสนุนด้านต่างๆ จึงไม่อาจตอบสนองได้ทั่วถึงและเพียงพอ

7. ปัญหาข้อจำกัดในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

8. ความสามารถในการแข่งขันกับการรุกของธุรกิจขนาดใหญ่

9. ความมั่นใจในสินค้าหรือบริการ ลูกค้าไม่มั่นใจในสินค้าและบริการทำให้มีการไตร่ตรองและระมัดระวังในการซื้อ ด้วยเกรงว่าสินค้าไม่มีมาตรฐานที่ดีพอ

10. ความหลากหลายของสินค้าในตลาด ความหลากหลายของสินค้าในตลาดที่มีอยู่เป็นจำนวนมาก ส่งผลทำให้ผู้บริโภคจดจำสินค้า SMEs ได้ยากกว่าสินค้าชนิดเดียวกันแต่ตราอื่น

ดังนั้น จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ภาครัฐหรือภาคเอกชนรวมทั้งผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต้องตระหนักและให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหาในการดำเนินงานที่เกิดขึ้น เพื่อให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีศักยภาพสามารถแข่งขันได้ทั้งในประเทศและต่างประเทศและพร้อมที่จะขับเคลื่อนสู่การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศต่อไป

พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือถือว่าเป็นภูมิภาคที่มีการลงทุนทั้งอุตสาหกรรมขนาดใหญ่และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเป็นจำนวนมาก โดยข้อมูลจากสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ปี 2556 ระบุว่า ผู้ประกอบการทั้งประเทศที่เป็น SMEs มีจำนวน 2.91 ล้านราย คิดเป็นสัดส่วนกว่าร้อยละ 99.6 ของจำนวนวิสาหกิจทั้งหมด โดย SMEs ส่วนใหญ่จะดำเนินธุรกิจอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมากถึงร้อยละ 25.9 รองลงมาเป็นกรุงเทพฯ คิดเป็นร้อยละ 19.7 และภาคกลางคิดเป็นร้อยละ 19.4 โดยเฉพาะจังหวัดอุดรธานี ซึ่งมีการขยายตัวทางเศรษฐกิจสูง มีการค้าการลงทุนเพิ่มขึ้น ซึ่งอุตสาหกรรมที่สำคัญของจังหวัดได้แก่ อุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาล มันสำปะหลัง โรงสีข้าว อิเล็กทรอนิกส์ ยางพารา เกลือสินเธาว์ หินอุตสาหกรรม รวมไปถึงอุตสาหกรรมอื่นๆ ซึ่งสร้างรายได้ให้กับผู้ประกอบการหลายล้านบาทต่อปี ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจการศึกษาถึง “ปัญหาและความต้องการพัฒนาศักยภาพในการประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของผู้ประกอบการในอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี” โดยศึกษาถึงปัญหาในการดำเนินการของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม รวมทั้งความต้องการพัฒนาศักยภาพด้านต่างๆ เพื่อเป็นข้อมูลให้ผู้ประกอบการรายอื่นๆ ได้ นอกจากนี้ ยังเป็นข้อมูลให้กับภาครัฐหรือภาคเอกชนนำไปเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายหรือมาตรการในการส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาในการประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของผู้ประกอบการในอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี
2. เพื่อศึกษาความต้องการในการพัฒนาศักยภาพในการประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของผู้ประกอบการในอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรได้แก่ ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี จำนวนทั้งสิ้น 14,768 แห่ง

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี จำนวนทั้งสิ้น 14,768 แห่ง กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณของ Yamane ได้กลุ่มตัวอย่างเพื่อทำการวิจัยจำนวน 390 แห่ง

เมื่อ n = จำนวนตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับให้เกิดขึ้นได้ (0.05)

แทนค่าสูตรเพื่อหาขนาดตัวอย่าง

$$n = \frac{14,768}{1 + 14,768 (0.05)^2}$$

$n = 399.9739$ หรือ 400 แห่ง

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี จำนวน 400 แห่ง โดยการเก็บข้อมูลใช้วิธีการเก็บแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) ด้วยการแจกแบบสอบถามตามสถานที่ต่างๆ เช่น บริษัท โรงงาน ห้างหุ้นส่วนจำกัด ร้านค้าต่างๆ และสถานบริการในเขตอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นการรวบรวมข้อมูลจากวารสาร บทความ ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและเอกสารวิชาการต่างๆ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้การประมวลผล และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ และใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าความถี่ (Frequency)

ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไปนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
2. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
3. ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ความต้องการในการพัฒนาศักยภาพในการประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของผู้ประกอบการในอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี” โดยผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามทั้งสิ้น 400 ฉบับ ได้รับกลับคืนมาและมีข้อมูลที่สมบูรณ์ทั้งสิ้น 390 ฉบับ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่รวบรวมได้วิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ โดยคำนวณค่าสถิติ ร้อยละ และค่าเฉลี่ยสามารถนำข้อมูลประกอบการบรรยายดังนี้

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัญหาของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้านการตลาด

	สภาพปัญหา	จำนวน*	ร้อยละ
1	จำนวนคู่แข่งเพิ่มขึ้น	118	21.03
2	ภาพลักษณ์ไม่โดดเด่น	66	11.76
3	ช่องทางการจัดจำหน่ายไม่เพียงพอ	60	10.70
4	สถานที่ตั้งไม่เหมาะสม	56	9.98
5	ราคาไม่เหมาะสม/คู่แข่งตัดราคา	49	8.73
6	ติดตามสภาพตลาดในปัจจุบันไม่ทันเนื่องจาก	44	7.84

	สภาพปัญหา	จำนวน*	ร้อยละ
	เกิดแนวโน้มตลาดใหม่อยู่ตลอดเวลา		
7	ขาดการโฆษณาประชาสัมพันธ์/โฆษณาไม่ดี	40	7.13
8	ขาดกลวิธีทางการตลาด/การส่งเสริมทางการตลาดไม่เหมาะสม	36	6.42
9	คุณภาพสินค้าไม่คงที่/คู่แข่งผลิตสินค้ามีคุณภาพดีกว่า	29	5.17
10	ขาดทักษะในการขาย/บริการไม่ดี	25	4.46
11	ขาดการวิเคราะห์คู่แข่งและการวิเคราะห์อุปสรรคจากสภาพแวดล้อมภายนอก	20	3.57
12	ไม่มีการจัดทำแผนการตลาดและการกำหนดเป้าหมายเชิงกลยุทธ์	18	3.21
13	อื่นๆ	-	-
	รวม	561	100

หมายเหตุ *ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 1 สภาพปัญหาหลักด้านการตลาดของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี เรียงลำดับมากที่สุด 3 ลำดับแรกได้แก่ ปัญหาด้านจำนวนคู่แข่งเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 21.03 รองลงมาคือภาพลักษณ์ไม่โดดเด่น คิดเป็นร้อยละ 11.76 และช่องทางการจัดจำหน่ายไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 10.70 ส่วนปัญหาที่พบน้อยที่สุดคือ ขาดการวิเคราะห์คู่แข่ง และการวิเคราะห์อุปสรรคจากสภาพแวดล้อมภายนอก

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัญหาของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้านการผลิต

	สภาพปัญหา	จำนวน*	ร้อยละ
1	คุณภาพของการผลิตไม่ได้มาตรฐาน	96	20.13
2	ข้อจำกัดด้านราคาวัตถุดิบที่สูงขึ้น	82	17.19
3	ต้นทุนการผลิตสูง	70	14.68
4	ขาดแคลนแรงงานฝีมือในการผลิต	68	14.26
5	ขาดแคลนวัตถุดิบในการผลิต	55	11.53
6	ขาดความรู้ความเข้าใจด้านเทคนิคการผลิต	36	7.55
7	ขาดอุปกรณ์หรือเครื่องจักรที่ทันสมัย	31	6.50
8	การสูญเสียในกระบวนการผลิต	20	4.19
9	ไม่สามารถดำเนินการตามแผนที่กำหนด/ขาดการวางแผนที่เป็นระบบ	19	4.25
10	อื่นๆ	-	-
	รวม	477	100

หมายเหตุ *ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 2 สภาพปัญหาหลักด้านการผลิตของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี เรียงตามลำดับมากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ คุณภาพการผลิตไม่ได้มาตรฐาน คิดเป็นร้อยละ 20.13 รองลงมาคือ ข้อจำกัดด้านราคาวัตถุดิบที่สูงขึ้น คิดเป็นร้อยละ 17.19 และต้นทุนการผลิตสูง คิดเป็นร้อยละ 14.68 ส่วนปัญหาหลักด้านการผลิตที่พบน้อยที่สุดคือ ไม่สามารถดำเนินการตามแผนที่กำหนด/ขาดการวางแผนที่เป็นระบบ คิดเป็นร้อยละ 4.25

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัญหาของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้านการบริหารงานบุคคล

	สภาพปัญหา	จำนวน*	ร้อยละ
1	อัตราการเข้า-ออกของพนักงานสูง	122	26.87
2	อัตราค่าแรงเพิ่มสูงขึ้น (ตามข้อกำหนดของรัฐบาล)	98	21.59
3	ได้แรงงานไม่ตรงกับความต้องการ	56	12.33
4	ขาดแคลนแรงงานที่มีความชำนาญหรือทักษะเฉพาะด้าน	45	9.90
5	พนักงานขาดทักษะ/ความรู้ความสามารถในการทำงาน	41	9.03
6	ขาดการพัฒนาแรงงาน/บุคลากรอย่างต่อเนื่อง	29	6.39
7	พนักงาน/แรงงานไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ/ขาดความซื่อสัตย์	23	5.07
8	ขาดการวางแผนกำลังคน	21	4.63
9	ขาดงบประมาณในการฝึกอบรมพนักงาน	19	4.19
10	อื่นๆ	-	-
	รวม	454	100

หมายเหตุ *ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 3 สภาพปัญหาหลักด้านการบริหารบุคคลของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี เรียงตามลำดับมากที่สุด 3 ลำดับแรกได้แก่ อัตราการเข้า-ออกของพนักงานสูง คิดเป็นร้อยละ 26.87 รองลงมาคืออัตราค่าแรงเพิ่มสูงขึ้น (ตามข้อกำหนดของรัฐบาล) คิดเป็นร้อยละ 21.59 และได้แรงงานไม่ตรงกับความต้องการ คิดเป็นร้อยละ 12.33 ส่วนปัญหาด้านการบริหารงานบุคคลที่พบน้อยที่สุดคือ ขาดงบประมาณในการฝึกอบรมพนักงาน คิดเป็นร้อยละ 4.19

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัญหาของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้านการบริหารจัดการ

	สภาพปัญหา	จำนวน*	ร้อยละ
1	เป็นการบริหารงานแบบครอบครัว	132	33.00
2	ขาดผู้เชี่ยวชาญ/ผู้มีประสบการณ์/มืออาชีพ มาช่วยในการบริหารงาน	62	15.50
3	ขาดความรู้ความสามารถในการบริหารงาน	61	15.25
4	ขาดประสบการณ์/ทักษะในการบริหารงาน	60	15.00
5	ขาดเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสนับสนุนการบริหารงาน/การตัดสินใจ	45	11.25
6	ขาดการวางแผนด้านการบริหารจัดการที่เป็นระบบ	40	10.00
7	อื่นๆ	-	-
	รวม	400	100

หมายเหตุ *ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 4 สภาพปัญหาหลักด้านการบริหารจัดการของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี เรียงตามลำดับมากที่สุด 3 ลำดับแรกได้แก่ เป็นการบริหารงานแบบครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 33.00 รองลงมาคือ ขาดผู้เชี่ยวชาญ/ผู้มีประสบการณ์/มืออาชีพ มาช่วยในการบริหารงาน คิดเป็นร้อยละ 15.50 และขาดความรู้ความสามารถในการบริหารงาน คิดเป็นร้อยละ 15.25 ส่วนปัญหาด้านการบริหารจัดการที่พบน้อยที่สุดคือ ขาดการวางแผนด้านการบริหารจัดการที่เป็นระบบ คิดเป็นร้อยละ 10.00

ตารางที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัญหาของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้านเงินลงทุน

	สภาพปัญหา	จำนวน*	ร้อยละ
1	สถาบันการเงิน/ธนาคารพาณิชย์ไม่ปล่อยสินเชื่อ	112	27.86
2	เงินทุนหมุนเวียนในกิจการไม่เพียงพอ/ขาดสภาพคล่อง	104	25.87
3	ขาดแคลนเงินทุน	87	18.05
4	อัตราดอกเบี้ยการกู้ยืมสูง/ต้องพึ่งแหล่งเงินทุนนอกระบบ	78	16.18
5	ขาดหลักทรัพย์เพื่อค้ำประกันเงินกู้	47	19.75
6	ขาดการวางแผนการใช้เงินทุนอย่างเป็นระบบ/การวิเคราะห์ด้านการเงิน	33	6.85
7	ไม่สามารถเก็บเงินจากลูกค้าได้/หนี้สูญมีจำนวนสูง	21	4.36
8	อื่นๆ	-	-
	รวม	482	100

หมายเหตุ *ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 5 สภาพปัญหาหลักด้านเงินทุนของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี เรียงตามลำดับมากที่สุด 3 ลำดับแรกได้แก่ สถาบันการเงิน/ธนาคารพาณิชย์ไม่ปล่อยสินเชื่อ คิดเป็นร้อยละ 27.86 รองลงมาคือ เงินทุนหมุนเวียนในกิจการไม่เพียงพอ/ขาดสภาพคล่อง คิดเป็นร้อยละ 25.87 และขาดแคลนเงินทุน คิดเป็นร้อยละ 18.05 ส่วนปัญหาด้านเงินทุนที่พบน้อยที่สุดคือ ไม่สามารถเก็บเงินจากลูกค้าได้/หนี้สูญมีจำนวนสูง คิดเป็นร้อยละ 4.36

ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ตารางที่ 6 การวิเคราะห์ความต้องการในการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้านการตลาด

	ความต้องการพัฒนา ศักยภาพ	จำนวน*	ร้อยละ
1	กลยุทธ์ทางการตลาด	84	20.74
2	การตลาดสมัยใหม่	74	18.27
3	การส่งเสริมการตลาด	55	13.58
4	พฤติกรรมผู้บริโภค	44	10.86
5	การวางแผนการตลาด/ แผนธุรกิจ	44	10.86
6	การจัดจำหน่าย	41	10.12
7	การพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ และวงจรชีวิตผลิตภัณฑ์	32	7.90
8	ความรู้เบื้องต้นด้าน การตลาด/สภาพแวดล้อม ทางการตลาด	31	7.65
9	อื่นๆ	-	-
	รวม	405	100

หมายเหตุ *ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 6 ส่วนใหญ่ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี มีความต้องการพัฒนาศักยภาพทางด้านตลาด มากที่สุดคือ ด้านกลยุทธ์ทางการตลาด คิดเป็นร้อยละ 20.74 รองลงมาคือ การตลาดสมัยใหม่ คิดเป็นร้อยละ 18.27 และการส่งเสริมการตลาด คิดเป็นร้อยละ 13.58 ตามลำดับ

ตารางที่ 7 การวิเคราะห์ความต้องการในการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้านการผลิต

	ความต้องการพัฒนา ศักยภาพ	จำนวน*	ร้อยละ
1	การควบคุมต้นทุนการผลิต	96	15.54

	ความต้องการพัฒนา ศักยภาพ	จำนวน*	ร้อยละ
2	การวางแผนการผลิต/การ วางแผนกำลังการผลิต	62	17.37
3	การควบคุมการผลิต	53	11.03
4	การวางแผนผัง กระบวนการผลิต	47	10.28
5	การดูแล/ซ่อมบำรุง/รักษา อุปกรณ์เครื่องจักร	36	9.02
6	ระบบการผลิต	33	27.57
7	การควบคุมคุณภาพ	30	8.02
8	อื่นๆ	-	-
	รวม	357	100

หมายเหตุ *ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 7 ส่วนใหญ่ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี มีความต้องการพัฒนาศักยภาพทางด้านการผลิต มากที่สุดคือ ด้านการควบคุมต้นทุนการผลิต คิดเป็นร้อยละ 26.89 รองลงมาคือ การวางแผนการผลิต/การวางแผนกำลังการผลิต คิดเป็นร้อยละ 17.37 และการควบคุมการผลิต คิดเป็นร้อยละ 14.85 ตามลำดับ

ตารางที่ 8 การวิเคราะห์ความต้องการในการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้านการเสริมสร้างความสามารถในการบริหารเงิน การบัญชี การลงทุน

	ความต้องการพัฒนา ศักยภาพ	จำนวน*	ร้อยละ
1	สถาบันการเงินและรัฐบาล ควรให้ความสนใจกับ ผู้ประกอบการรายใหม่	110	27.57
2	มีสถาบันการเงินให้ความ ช่วยเหลือด้านเงินทุนใน อัตราดอกเบี้ยต่ำ	74	18.55
3	การจัดทำบัญชี/การใช้ โปรแกรมสำเร็จรูปในการทำ	62	15.54

บัญชีอย่างเป็นระบบ		
4	การวางแผนทางการเงิน/ จัดหาเงินทุน/การจัดสรรเงิน	44 11.03
5	การบริหารเงินสด และการ บริหารลูกหนี้	41 10.28
6	การภาษีอากร	36 9.02
7	การวิเคราะห์รายงานทาง การเงิน	32 8.02
8	อื่นๆ	- -
รวม		399 100

หมายเหตุ *ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 8 ส่วนใหญ่ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี มีความต้องการพัฒนาศักยภาพทางด้านการเสริมสร้างความสามารถในการบริหารเงิน การบัญชี การลงทุน มากที่สุดคือ สถาบันการเงินและรัฐบาลควรให้ความสนใจกับผู้ประกอบการรายใหม่ คิดเป็นร้อยละ 27.57 รองลงมาคือ มีสถาบันการเงินให้ความช่วยเหลือด้านเงินทุนในอัตราดอกเบี้ยต่ำ คิดเป็นร้อยละ 18.55 และการจัดทำบัญชี/การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการทำบัญชีอย่างเป็นระบบ คิดเป็นร้อยละ 15.54 ตามลำดับ

ตารางที่ 9 การวิเคราะห์ความต้องการในการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้านนโยบายและการส่งเสริมของรัฐบาล

ความต้องการพัฒนา ศักยภาพ	จำนวน*	ร้อยละ
1 การสนับสนุนงบประมาณ เพื่อใช้ในการประกอบการ ของรัฐ	132	31.43
2 การส่งเสริมและการ วางแผนพัฒนา ผู้ประกอบการเดิม รวมทั้ง ผู้ประกอบการรายใหม่ อย่างต่อเนื่อง	117	27.86
3 การเชื่อมโยงสู่ตลาด	62	17.76

ต่างประเทศ และขยาย ตลาดในประเทศ		
4	มีหน่วยงานหรือบุคลากรที่ สามารถให้คำปรึกษาใน การประกอบการหรือ ดำเนินการอื่นๆ ในระดับ ภูมิภาคได้อย่างทั่วถึง	55 13.10
5	การปรับเงื่อนไขและสิทธิ ประโยชน์ให้เอื้อต่อการ ประกอบธุรกิจ SMEs เช่น จะได้รับสิทธิประโยชน์ ยกเว้น ภาษีอากรขาเข้า เครื่องจักร	32 7.62
6	การให้ข้อมูลหรือการรับ ข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัย เช่น นโยบาย หรือ มาตรการของรัฐ	22 5.24
7	อื่นๆ	- -
รวม		420 100

หมายเหตุ *ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 9 ส่วนใหญ่ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี มีความต้องการพัฒนาศักยภาพทางด้านนโยบายและการส่งเสริมของรัฐบาล มากที่สุดคือ มีการสนับสนุนงบประมาณเพื่อใช้ในการประกอบการของรัฐ คิดเป็นร้อยละ 31.43 รองลงมาคือ มีการส่งเสริมและการวางแผนพัฒนาผู้ประกอบการเดิม รวมทั้งผู้ประกอบการใหม่อย่างต่อเนื่อง คิดเป็นร้อยละ 27.86 และการเชื่อมโยงสู่ตลาดต่างประเทศ และขยายตลาดในประเทศ คิดเป็นร้อยละ 17.76 ตามลำดับ

ตารางที่ 10 การวิเคราะห์ความต้องการในการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้านการให้คำปรึกษาแนะนำข้อมูลเพื่อปรับปรุงธุรกิจ

ความต้องการพัฒนา ศักยภาพ	จำนวน*	ร้อยละ
1 ด้านการตลาด	96	19.01
2 ด้านการเงินและการลงทุน	85	16.83
3 ด้านข้อมูลสารสนเทศ/การ พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์	71	14.06
ด้านการบริการ	62	12.28
4 ด้านระบบการขนส่ง/โลจิสติกส์	53	10.50
5 ด้านระบบบัญชีและภาษี อากร	42	8.32
6 ด้านการบริหารงานบุคคล	41	8.12
ด้านการผลิต	31	6.14
7 ด้านการบริหารและการ จัดการ	24	4.75
รวม	505	100

หมายเหตุ *ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 10 ส่วนใหญ่ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี มีความต้องการพัฒนาศักยภาพทางด้านการให้คำปรึกษาแนะนำข้อมูลเพื่อปรับปรุงธุรกิจ มากที่สุดคือ ด้านการตลาด คิดเป็นร้อยละ 19.01 รองลงมาคือ ด้านการเงินและการลงทุน คิดเป็นร้อยละ 16.83 และด้านข้อมูลสารสนเทศ/การพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ คิดเป็นร้อยละ 14.06 ตามลำดับ

สรุปผล

ผลการวิจัยเรื่อง “ปัญหาและความต้องการในการพัฒนาศักยภาพในการประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของผู้ประกอบการในอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี” สรุปได้ดังนี้

1. ด้านข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จากการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ

56.93 มีอายุระหว่าง 25 – 34 ปี คิดเป็นร้อยละ 35.53 มีการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 65.66 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีสถานภาพเป็นเจ้าของกิจการ คิดเป็นร้อยละ 35.53 มีทุนจดทะเบียนระหว่าง 1 – 5 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 36.75 ซึ่งมีจำนวนพนักงาน 11 – 20 คน คิดเป็นร้อยละ 37.05 ส่วนรูปแบบการจัดตั้งสถานประกอบการพบว่าส่วนใหญ่มีการจัดตั้งในรูปแบบห้างหุ้นส่วนจำกัด คิดเป็นร้อยละ 41.57 มีสถานประกอบการในรูปแบบธุรกิจการค้า (ค้าปลีก-ค้าส่ง) คิดเป็นร้อยละ 56.02 โดยเป็นผู้ประกอบการรายเดิมมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 65.66 และมียอดขายหรือรายได้ 3- 5 ล้านบาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 39.76

2. ด้านการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของผู้ประกอบการในอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ด้านการตลาด ด้านการผลิต ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารจัดการ และด้านเงินทุน จำแนกตามรูปแบบการจัดตั้งสถานประกอบการ ประเภทธุรกิจของสถานประกอบการ สถานภาพการค้าเนินงานของผู้ประกอบการพบว่า

2.1 สภาพปัญหาหลักด้านการตลาดส่วนใหญ่คือ มีจำนวนคู่แข่งเพิ่มขึ้นเพิ่มมากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 20.13 พบมากในการจัดตั้งสถานประกอบการในรูปแบบบริษัทจำกัด ผู้ประกอบการใหม่ และธุรกิจผลิต คิดเป็นร้อยละ 29.59, 23.42 และ 21.97 ตามลำดับ

2.2 สภาพปัญหาหลักด้านการผลิตส่วนใหญ่คือ คุณภาพการผลิตไม่ได้มาตรฐาน คิดเป็นร้อยละ 20.13 พบมากในการจัดตั้งสถานประกอบการในรูปแบบบริษัทจำกัด ผู้ประกอบการรายเดิม ธุรกิจบริการ คิดเป็นร้อยละ 25.38, 21.63 และ 21.31 ตามลำดับ

2.3 สภาพปัญหาหลักด้านการบริหารงานบุคคลส่วนใหญ่คือ อัตราการเข้า-ออกพนักงานสูง คิดเป็นร้อยละ 26.87 พบมากในการจัดตั้งสถานประกอบการในรูปแบบห้างหุ้นส่วนจำกัด ธุรกิจบริการ และผู้ประกอบการใหม่ คิดเป็นร้อยละ 29.76, 24.48 และ 27.53 ตามลำดับ

2.4 สภาพปัญหาหลักด้านการบริหารจัดการส่วนใหญ่คือ เป็นการบริหารงานแบบครอบครัว คิดเป็นร้อยละ

ละ 33.00 พบมากในธุรกิจบริการ การจัดตั้งสถานประกอบการในรูปแบบบริษัทจำกัด และผู้ประกอบการใหม่ คิดเป็นร้อยละ 46.32, 35.48 และ 32.56 ตามลำดับ

2.5 สภาพปัญหาหลักด้านเงินทุนส่วนใหญ่คือ สถาบันการเงิน/ธนาคารพาณิชย์ไม่ปล่อยสินเชื่อ คิดเป็นร้อยละ 27.86 พบมากในการจัดตั้งสถานประกอบการในรูปแบบอื่นๆ ธุรกิจบริการ และผู้ประกอบการใหม่ คิดเป็นร้อยละ 31.74, 24.06 และ 23.61 ตามลำดับ

3. ด้านการวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของผู้ประกอบการในอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ในด้านการตลาด ด้านการผลิต ด้านการเสริมสร้างความสามารถในการบริหารเงิน การบัญชี การลงทุน ด้านนโยบายและการส่งเสริมของรัฐบาล และด้านการให้คำปรึกษาแนะนำข้อมูลเพื่อปรับปรุงธุรกิจ จำแนกตามรูปแบบการจัดตั้งสถานประกอบการ ประเภทธุรกิจของสถานประกอบการ สภาพการดำเนินงานของผู้ประกอบการปรากฏผลดังนี้

3.1 ความต้องการพัฒนาศักยภาพด้านการตลาด พบว่าส่วนใหญ่มีความต้องการพัฒนาศักยภาพในด้านกลยุทธ์ทางการตลาด คิดเป็นร้อยละ 20.74 พบมากในการจัดตั้งสถานประกอบการในรูปแบบห้างหุ้นส่วนจำกัด ธุรกิจบริการ และผู้ประกอบการใหม่ คิดเป็นร้อยละ 26.89, 26.67 และ 22.73 ตามลำดับ

3.2 ความต้องการพัฒนาศักยภาพด้านการผลิต พบว่าส่วนใหญ่มีความต้องการพัฒนาศักยภาพในเรื่องการควบคุมต้นทุนการผลิต คิดเป็นร้อยละ 26.89 พบมากในการจัดตั้งสถานประกอบการในรูปแบบห้างหุ้นส่วนจำกัด ธุรกิจบริการ และผู้ประกอบการรายเดิม คิดเป็นร้อยละ 28.46, 31.68 และ 28.98 ตามลำดับ

3.3 ความต้องการพัฒนาศักยภาพด้านการเสริมสร้างความสามารถในการบริหารเงิน การบัญชี การลงทุน พบว่าส่วนใหญ่มีความต้องการพัฒนาศักยภาพในด้านการมีสถาบันการเงิน และรัฐบาลควรให้ความช่วยเหลือและสนใจผู้ประกอบการ คิดเป็นร้อยละ 27.57 พบมากในการจัดตั้งสถานประกอบการในรูปแบบบริษัทจำกัด ผู้ประกอบการใหม่

และธุรกิจการผลิต คิดเป็นร้อยละ 31.71, 28.64 และ 27.27 ตามลำดับ

3.4 ความต้องการพัฒนาศักยภาพด้านนโยบายและการส่งเสริมรัฐบาล พบว่าส่วนใหญ่มีความต้องการพัฒนาศักยภาพด้านการรับการสนับสนุนงบประมาณเพื่อใช้ในการประกอบการจากรัฐ คิดเป็นร้อยละ 31.43 พบมากในการจัดตั้งสถานประกอบการในรูปแบบบริษัทจำกัด ผู้ประกอบการใหม่ และธุรกิจการผลิต คิดเป็นร้อยละ 33.80, 33.49 และ 33.33 ตามลำดับ

3.5 ความต้องการพัฒนาศักยภาพด้านการให้คำปรึกษาการปรับปรุงข้อมูลเพื่อปรับปรุงธุรกิจ พบว่าส่วนใหญ่มีความต้องการพัฒนาศักยภาพด้านการเงินและการลงทุน คิดเป็นร้อยละ 16.83 พบมากในธุรกิจการค้า (ค้าปลีก-ค้าส่ง) การจัดตั้งสถานประกอบการในรูปแบบบริษัทจำกัด และผู้ประกอบการรายใหม่ คิดเป็นร้อยละ 19.08, 18.71 และ 17.05 ตามลำดับ

4. ด้านข้อเสนอแนะในการพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีความต้องการขยายกิจการแต่ยังขาดงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงาน และในขณะเดียวกันยังขาดความรู้ความสามารถในการดำเนินธุรกิจ ในวงกว้าง รวมทั้งปัจจุบันจำนวนคู่แข่งมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น และยังคงประสบปัญหาในด้านต้นทุนการดำเนินการ เช่น วัสดุอุปกรณ์ วัตถุดิบ อัตราค่าแรงงานที่เพิ่มสูงขึ้น แต่ช่องทางการจัดจำหน่ายยังมีจำนวนจำกัด ทำให้ผู้ประกอบการบางรายต้องเลิกประกอบการ

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง “ความต้องการในการพัฒนาศักยภาพในการประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของผู้ประกอบการในอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี” สามารถนำไปสู่การอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ปัญหาของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้านการตลาด พบว่าผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีปัญหาด้านจำนวนคู่แข่งเพิ่มขึ้น เนื่องจาก

ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ทั้งภาคการผลิต การบริการ การค้า (ค้าปลีก-ค้าส่ง) และในขณะเดียวกัน ธุรกิจที่มีขนาดเล็กก็มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งธุรกิจขนาดใหญ่ที่มีการดำเนินการอยู่แล้วก็มีแนวโน้มขยายตัวเพิ่มขึ้น เช่นเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ นันทนา คินิมาน (2546) ได้ศึกษาความต้องการในการพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานครพบว่า ผู้ประกอบการมีปัญหาด้านการตลาดเนื่องจากจำนวนคู่แข่งเพิ่มสูงขึ้น

2. ปัญหาของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้านการผลิต พบปัญหาด้านคุณภาพการผลิตไม่ได้มาตรฐาน เนื่องจากผู้ประกอบการบางรายเป็นผู้ประกอบการใหม่ และอาจจะยังขาดความรู้ความเข้าใจในด้านการผลิต ซึ่งขัดแย้งกับผลการศึกษาของนันทนา คินิมาน (2546) ได้ศึกษาความต้องการในการพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานครพบว่า ผู้ประกอบการมีปัญหาด้านการผลิตคือ ราคาวัตถุดิบสูง

3. ปัญหาของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้านการบริหารงานบุคคล พบปัญหาด้านอัตราการเข้า-ออกพนักงานสูง ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของนันทนา คินิมาน (2546) ได้ศึกษาความต้องการในการพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานครพบว่า สภาพปัญหาหลักด้านการบริหารงานบุคคลคือ มีอัตราการเข้า-ออกของพนักงานสูง แต่ขัดแย้งกับการศึกษาของ สุจิตรา ชาดินกรบ (2547) ศึกษาปัญหาของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าปัญหาด้านทรัพยากรมนุษย์ของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดย่อมมีปัญหาการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีปัญหาเกี่ยวกับพนักงานมากที่สุด รองลงมาคือปัญหาเกี่ยวกับฝีมือแรงงาน

4. ปัญหาของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้านการบริหารจัดการ พบว่าเป็นการบริหารแบบครอบครัว ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของสถาบันพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เครือข่าย

มหาวิทยาลัยขอนแก่น (2548) พบว่า ปัญหาด้านการบริหารจัดการส่วนมากจะมาจากธุรกิจครอบครัวหรือเป็นการบริหารแบบครอบครัว ซึ่งเป็นหน่วยสังคมที่เป็นโดยธรรมชาติ และมีความสามารถในการปรับเปลี่ยนและปรับปรุงโครงสร้างในการบริหารจัดการต่างๆ ของกิจการได้ไม่รวดเร็วเหมือนอย่างกิจการที่มีพื้นฐานมาจากทุนอิสระ และสอดคล้องกับผลการศึกษาของนันทนา คินิมาน (2546) ได้ศึกษาความต้องการในการพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานครพบว่าสภาพปัญหาหลักด้านการบริหารจัดการเป็นการบริหารแบบครอบครัว

5. ปัญหาของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้านการลงทุน พบปัญหาสถาบันการเงิน/ธนาคารพาณิชย์ไม่ปล่อยสินเชื่อ ซึ่งขัดแย้งกับการศึกษาของนันทนา คินิมาน (2546) ได้ศึกษาความต้องการในการพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานคร และสถาบันพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เครือข่ายมหาวิทยาลัยขอนแก่น (2548) ซึ่งพบว่า ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีปัญหาด้านการลงทุนด้านเงินทุนหมุนเวียนในกิจการไม่เพียงพอ/ขาดสภาพคล่อง

6. ด้านความต้องการพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจะมีความต้องการที่เหมือนกันและแตกต่างกันตามประเภทธุรกิจของสถานประกอบการ (การบริการ การค้า (ค้าปลีก-ค้าส่ง) การผลิต) รูปแบบการจัดตั้งสถานประกอบการ (ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด หรือรูปแบบอื่นๆ) หรือสภาพการดำเนินงานของสถานประกอบการ (ผู้ประกอบการรายใหม่ ผู้ประกอบการเดิม) เช่น ความต้องการพัฒนาศักยภาพด้านการตลาด โดยส่วนใหญ่ต้องการพัฒนาศักยภาพด้านกลยุทธ์ทางการตลาด โดยเฉพาะผู้ประกอบการที่จัดตั้งแบบห้างหุ้นส่วนจำกัด ธุรกิจบริการ และผู้ประกอบการเดิมต้องการที่จะพัฒนาศักยภาพด้านกลยุทธ์ทางการตลาด ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ นันทนา คินิมาน (2546) ส่วนทางด้านบริหารเงิน การบัญชี การลงทุน ต้องการที่จะพัฒนาศักยภาพที่เหมือนกัน โดยต้องการให้สถาบันการเงินให้ความ

ช่วยเหลือในด้านเงินทุน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ
นันทนา คินีมาน (2546) และสถาบันพัฒนาวิสาหกิจขนาด
กลางและขนาดย่อม เครือข่ายมหาวิทยาลัยขอนแก่น (2548)

ข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอแนะผลการวิจัยเพื่อ
นำไปใช้ประโยชน์หรือศึกษาเป็นข้อมูลและข้อเสนอแนะ
สำหรับการทำวิจัยในครั้งต่อไป

1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรนำข้อมูลผลการวิจัยไป
เป็นแนวทางหรือส่งเสริมผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลาง
และขนาดย่อม รวมทั้งผู้ประกอบการสามารถนำข้อมูลไป
เป็นแนวทางในการวางแผนหรือพัฒนาการดำเนินกิจการ
และในขณะเดียวกันผู้ประกอบการขนาดเล็กหรือ
ผู้ประกอบการขนาดใหญ่สามารถนำข้อมูลไปจากการวิจัยนี้
ไปใช้ในการประกอบการวางแผนการดำเนินงานของกิจการ
ได้เช่นเดียวกัน

2. ควรมีการศึกษากลุ่มอุตสาหกรรมหรือประเภท
อุตสาหกรรมที่สำคัญ ของจังหวัดอุดรธานี เช่น
อุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาล มันสำปะหลัง โรงสีข้าว สิ่งทอ
และเครื่องนุ่งห่ม ยางพารา เป็นต้น เพื่อให้ทราบข้อมูล
ปัญหาการดำเนินการ ความต้องการพัฒนาหรือขยายกิจการ
เนื่องจากถือว่าเป็นอุตสาหกรรมที่สร้างรายได้ และสร้างงาน
ให้กับจังหวัด นอกเหนือจากวิสาหกิจขนาดกลางและขนาด
ย่อม เพื่อที่จะส่งเสริมและพัฒนาไปพร้อมๆ กัน

เอกสารอ้างอิง

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. จิตวิทยาบริหารงานบุคคล.
กรุงเทพฯ: บริษัท พิมพ์ดี จำกัด เพลส หจก. สุ
เนตร พิมพ์. 2547

บรรยงค์ โตจินดา. องค์การและการจัดการ. กรุงเทพฯ:
บริษัท รวมสาส์น (1997) จำกัด. 2548

นภาพร นิลาภรณ์กุล. การเงินธุรกิจ. พิมพ์ครั้งที่ 6.
กรุงเทพฯ: บริษัท ทริบเพิ้ลเอ็ดดูเคชั่น จำกัด.
2553

อินทรเทพ อาจแสน. กลยุทธ์สร้างเจ้าแก่ SMEs.

กรุงเทพฯ: บริษัท นารีนโฟ จำกัด. 2546

พิบูล ทีปะปาล. หลักการตลาดยุคใหม่ในศตวรรษที่ 21.

กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มิตรสัมพันธ์กราฟฟิค. 2545

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. ทฤษฎีองค์การ. กรุงเทพฯ:

บริษัท ธรรมสาร จำกัด. 2545

เจริญชัย ฉิมเนียม. วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมกับ

การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย.

มหาวิทยาลัยรามคำแหง. กรุงเทพฯ: 2547

จุฑามาศ ถนอมถิ่น. การวิเคราะห์ศักยภาพธุรกิจที่พักรวม

เกสต์เฮาส์ ในอำเภอแม่สะเรียง จังหวัด

แม่ฮ่องสอน. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 2555

นิศารัตน์ โชติเชยภานุทัต สวัสดิ์วีร. ลักษณะการ

ประกอบการและปัญหาอุปสรรคของ

ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาด

ย่อมในจังหวัดมหาสารคาม. มหาวิทยาลัยราช

ภัฏมหาสารคาม. 2548

สิริกุล กาญจนสุกข์. รายงานวิเคราะห์ศักยภาพองค์กร

การเงินชุมชนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง.

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 2552

เดโช ธนโชคจินดา. ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการดำเนิน

ธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมใน

โครงสร้างผู้ประกอบการใหม่. มหาวิทยาลัย

เทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี. 2550

นันทนา คินีมาน. ความต้องการพัฒนาศักยภาพในการ

ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ของผู้ประกอบการในเขตกรุงเทพมหานคร.

มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนรินทร์. 2546.

เว็บไซต์สาระดีดี.คอม. ปัญหาของวิสาหกิจขนาดกลางและ

ขนาดย่อม : ออนไลน์. 2552

นิตยสารสภาอุตสาหกรรม. รายงานสถานการณ์

อุตสาหกรรม จังหวัดอุดรธานี. บริษัท

โซมาภาอินฟอร์เมชั่น เทคโนโลยี จำกัด